

Кооператив-кластер – ефективна модель розвитку сімейного молочного фермерства України. На прикладі Волинської області

за підтримки

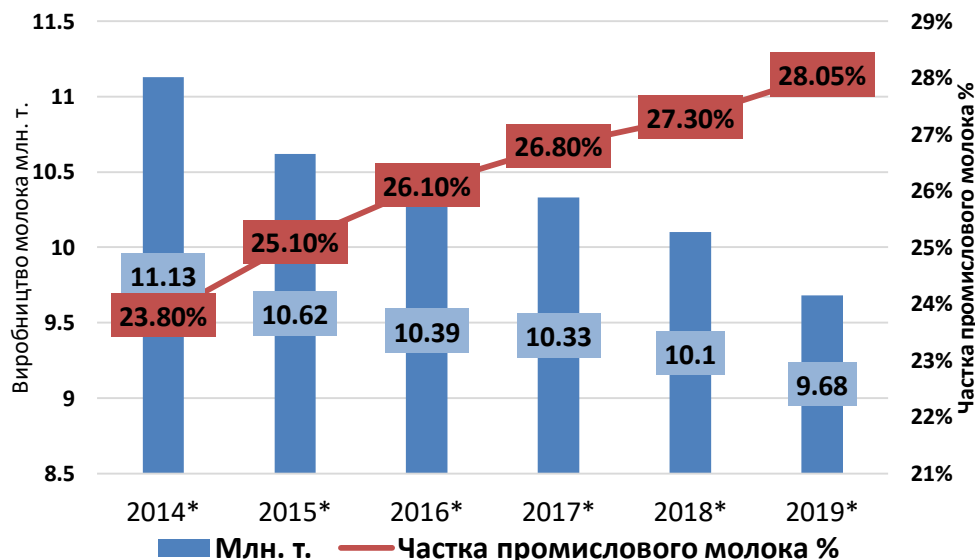

сімейні
молочні
ферми

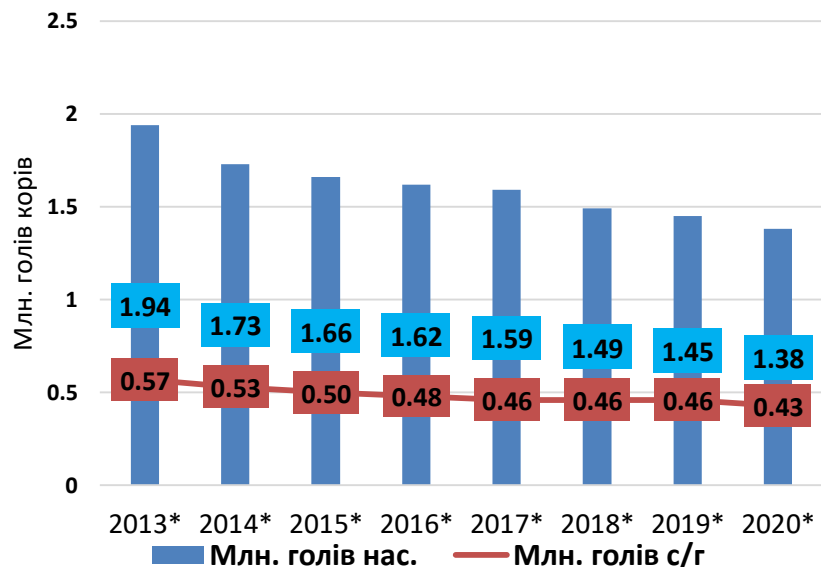

Виробництво молока в Україні у 2019 році вперше за всі роки Незалежності стало менше 10 млн.т., що не задовольняє потреби внутрішнього ринку

Виробництво молока та частка промислового, млн т., %

Кількість корів у населення та с/г господарств, млн. голів

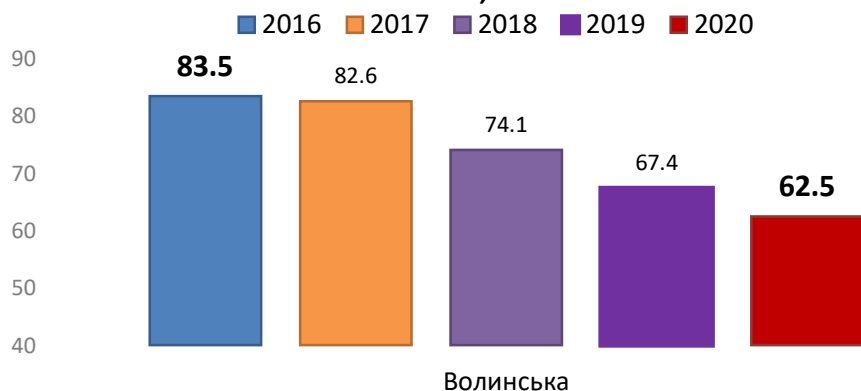

Також помітне стійке падіння кількості ВРХ в населення >3% на рік, яке прискориться до 2022 року

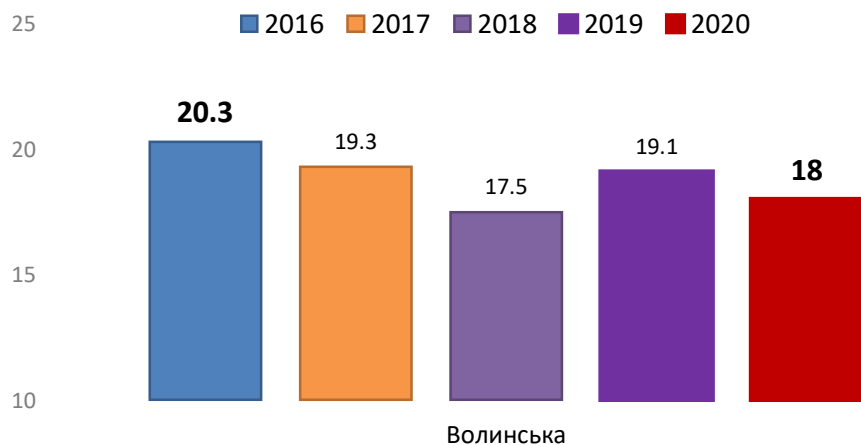
*без врахування АРК та окупованих територій за даними Держстату

Поголів'я корів 2016 – 2020 рр. у Волинській області*

Кількість корів в господарствах населення, тис. голів*

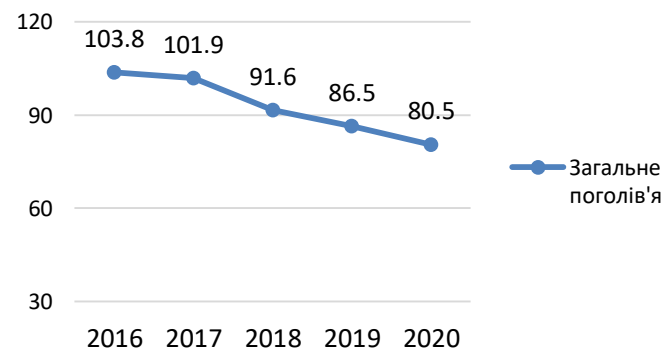
Кількість корів в с/г підприємствах, тис. голів*

Загальне зменшення кількості корів в тис. голів за період 2016-2020 рр.

Загальне поголів'я корів

*за даними Держстату

Стратегія розвитку молочної галузі

- Скорочення поголів'я у населення це природньо тому що на це впливають такі чинники як: старіння, міграція, спалахи захворювань, коливання цін на м'ясну продукцію;
- Зберегти потреби виробництва можна за рахунок продуктивності - Замінити молоко в населення на молоко **I гатунку з СМФ**;
- **28%** виробництва молока припадає на **с/г підприємства, 72% - на населення.***;
- Волинська, Рівненська, Тернопільська, Хмельницька області разом виробляють **19%** від усього вітчизняного виробництва молока (**1,8 млн т** за 2019 рік).*;
- Якщо у другому кварталі 2019 року фермери віддавали молоко на переробку в середньому за **9 гривень** за літр, то в січні 2020 року — більше ніж за **10 гривень**. Молоко зростає в ціні через скорочення поголів'я великої рогатої худоби. У 2020 році ціни на молочну продукцію можуть зрости ще на **5–7%.***;

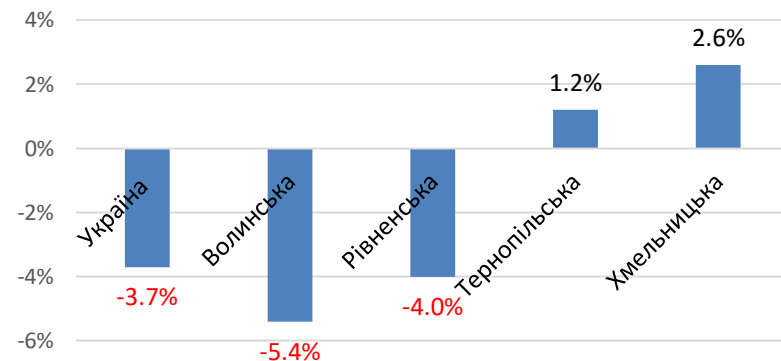
Окупність

Промислової ферми - **7 років СМФ - 4 роки**

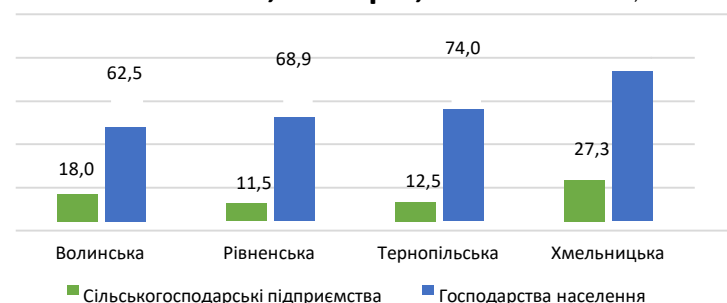
*за даними Держстату

Динаміка виробництва молока, 2019 /2018, %

Кількість корів у регіонах проекту СМФ, 2020 рік, тис.голів

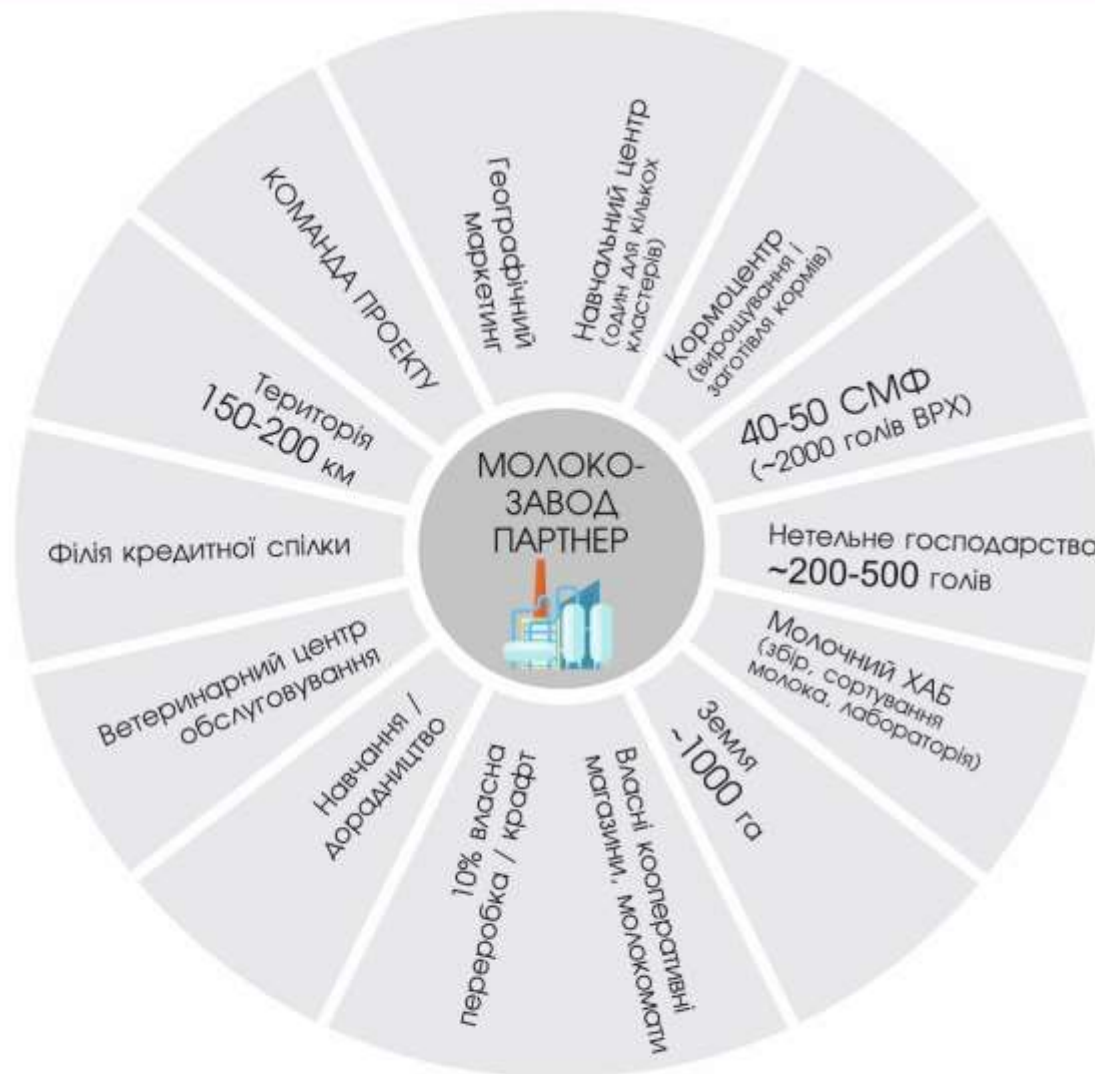

РЕГІОНАЛЬНИЙ КЛАСТЕР

реплікова модель молочного бізнесу
на основі сімейних молочних ферм

за підтримки

Кооператив + ОТГ (об'єднані територіальні громади)

Надій на корову - 5 500 л/рік

Ціна - 8 грн/л

30% виручки - на інші послуги

ПРИБУТОК

1,5 млн \$ - 1 рік

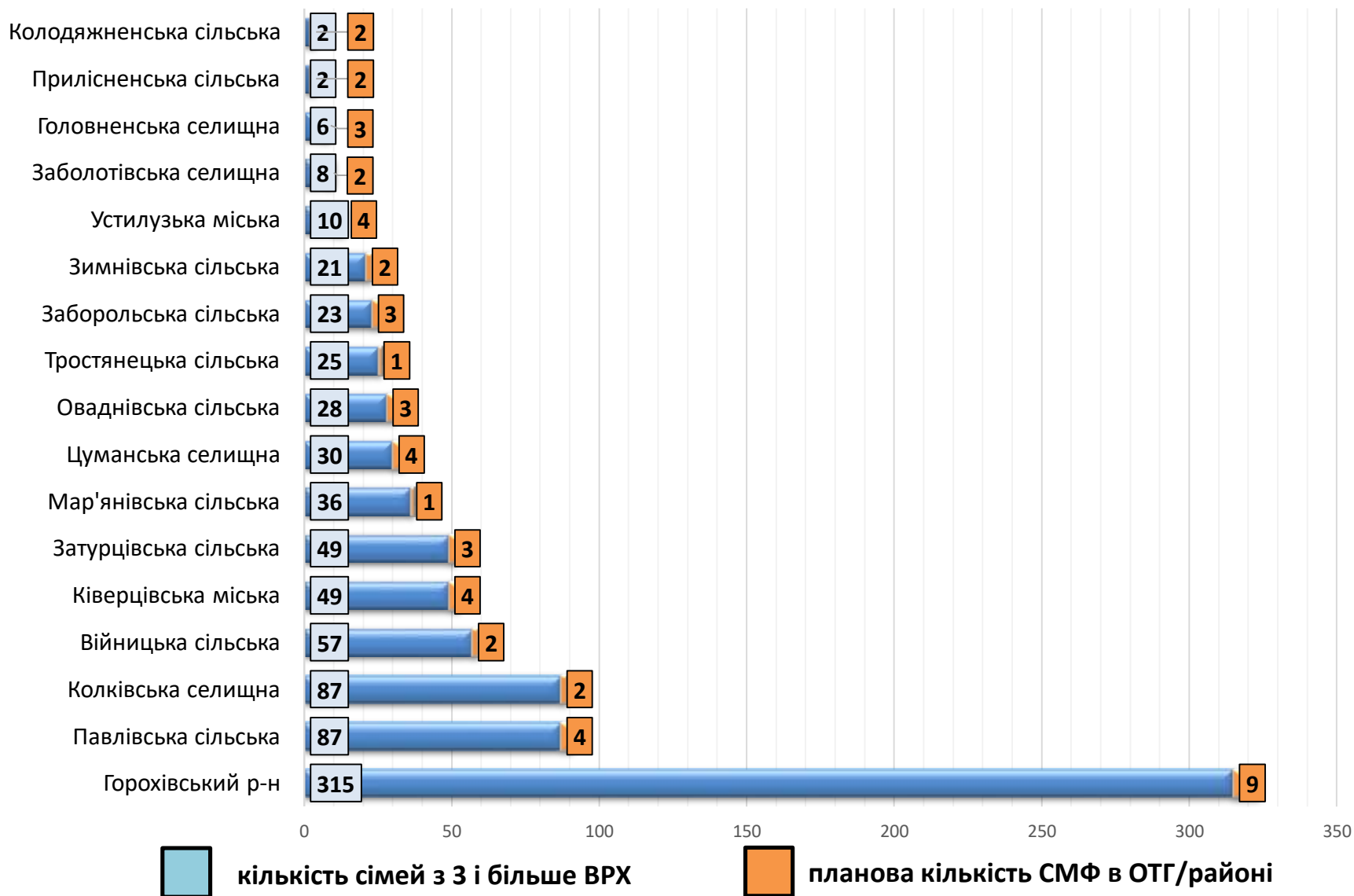
1 СМФ - 20 000 \$

~200 нових робочих місць

Вартість проекту ~6 млн \$

Окупність - до 3-х років

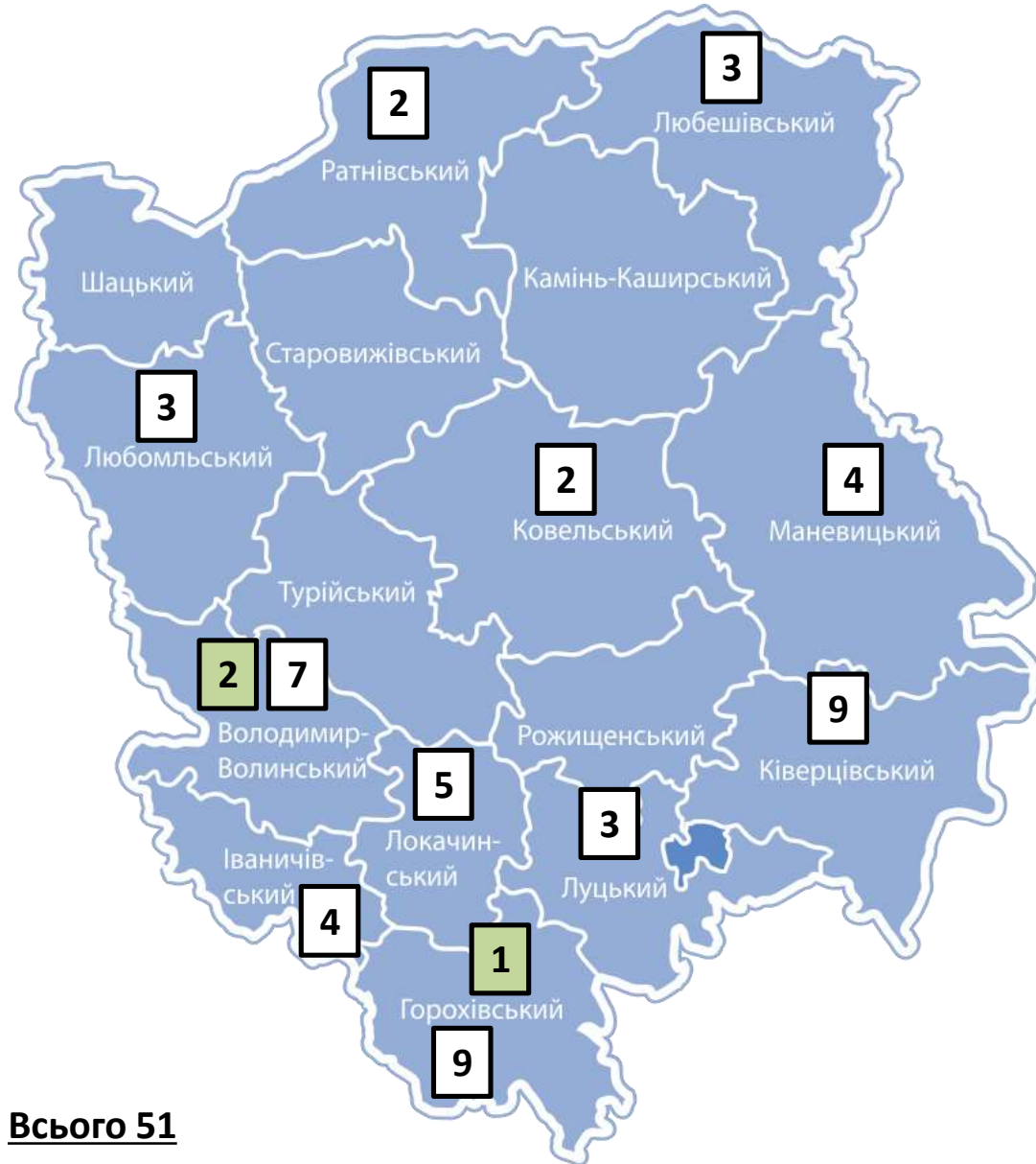
Кількість сімей які утримують 3 і більше ВРХ та планова кількість СМФ в ОТГ/районах Волинської області*

*за даними АПР

План розвитку проекту СМФ Волинській області

Назва ОТГ	Район	план відкриття	СМФ
Павлівська сільська	Іваничівський	4	
Мар'янівська сільська	Горохівський	1	
Цуманська селищна	Ківерцівський	4	
Заболотівська селищна	Ратнівський	2	
Головненська селищна	Любомльський	3	
Оваднівська сільська	Володимир-Волинський	3	
Ківерцівська міська	Ківерцівський	4	
Тростянецька сільська	Ківерцівський	1	
Затурцівська сільська	Локачинський	3	
Зимнівська сільська	Володимир-Волинський	2	
Устилузька міська	Володимир-Волинський	2	2
Прилісненська сільська	Маневецький	2	
Колодяжненська сільська	Ковельський	2	
Війницька сільська	Локачинський	2	
Колківська селищна	Маневецький	2	
Заборольська сільська	Луцький	3	
Горохівський р-н	Горохівський	8	1
Всього		48	3

Всього 51

Планова кількість ферм в ОТГ

Діючі СМФ в області

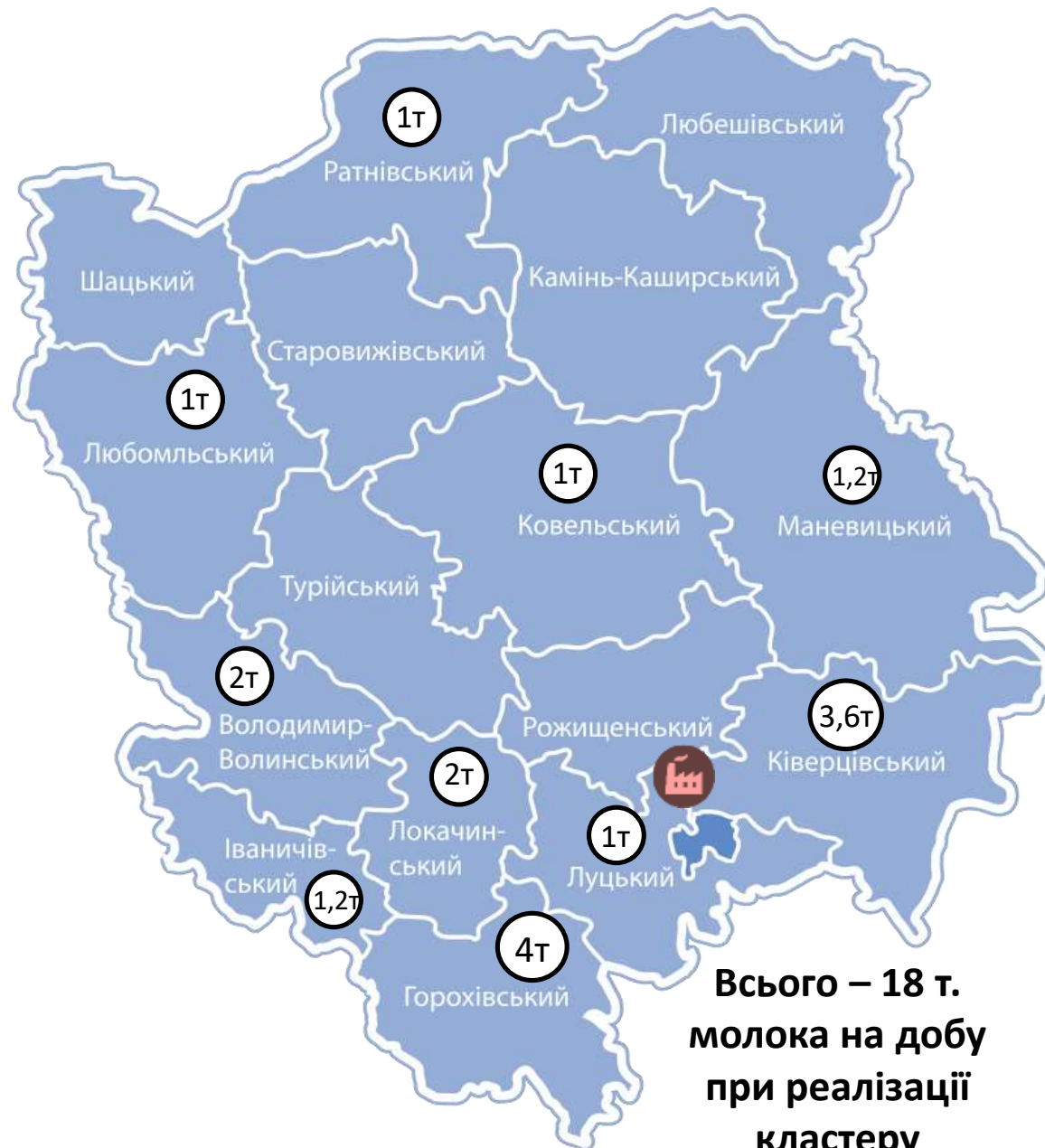
Молокозаводи

- Рожищенський МЗ;

- Кількість ТОНН молока з сімейних ферм району на ДОБУ

**Всього – 18 т.
молока на добу
при реалізації
кластеру**

Потреби від партнерів:

- Холодильна техніка
- Кредитування/інвестування смф
- Погоджена ціна

Вигоди для партнерів:

- Створення сировинної бази
- Гарантований прогнозований об'єм молока
- Якість молока не нижче 1-ого ґатунку
- Партія молока від 300л. від 1 смф

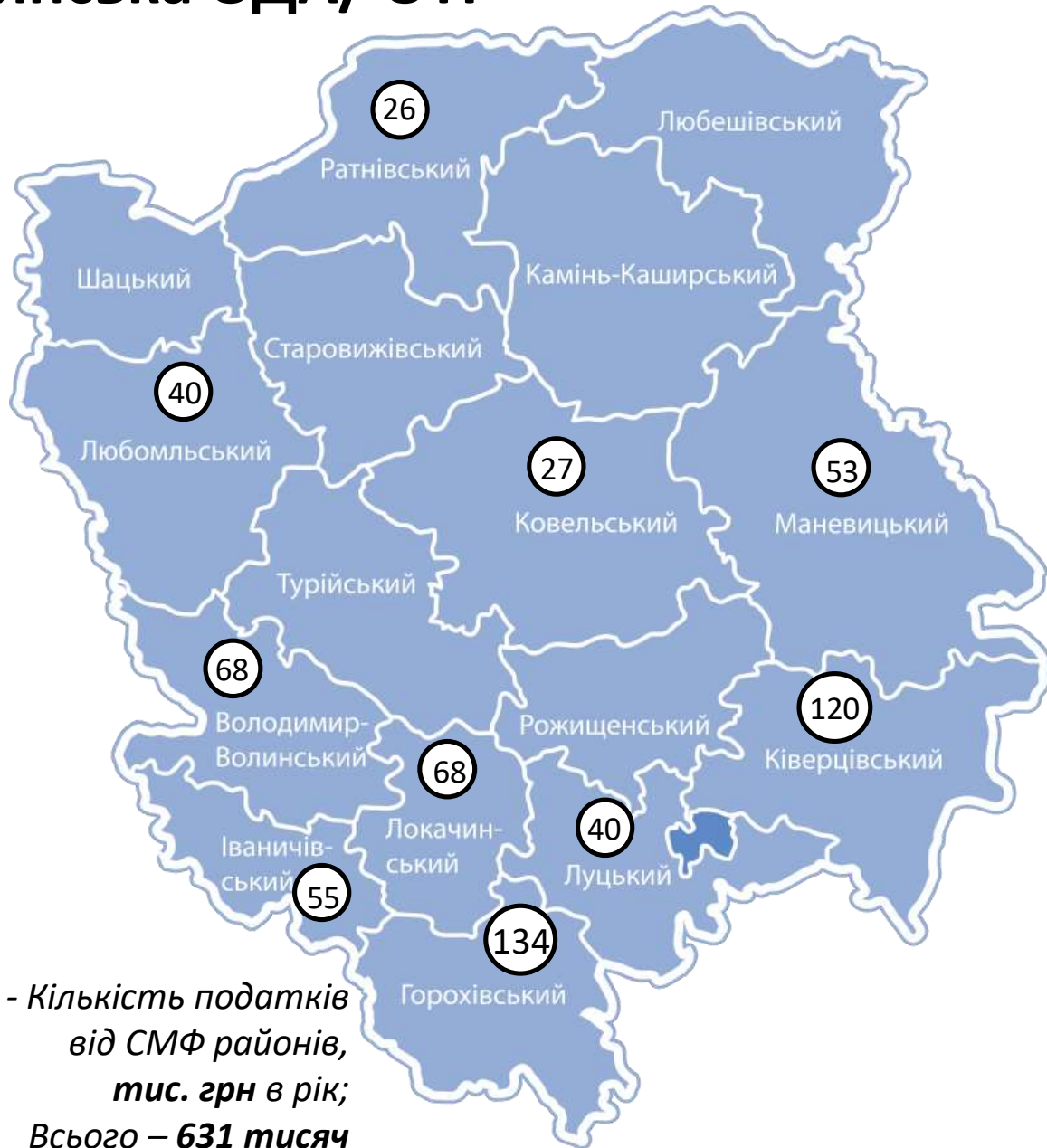
Волинська ОДА/ ОТГ

Потреби від партнерів:

- Інвестування смф
- Земельні питання
- Обласна програма підтримки розвитку фермерства
- Інформаційна підтримка
- Сприяння розвитку проекту

Вигоди для партнерів:

- Якісне молоко
- 51 СМФ - платників податків
- Робочі місця (200 робочих місць)
- Підвищення добробуту сімей
- Збереження робочих місць на молокозаводах

- Кількість податків від СМФ районів,
тис. грн в рік;
Всього – **631 тисяч**
грн. в рік

Пропозиції до джерел фінансування №1

Варіант спіфінансування всіх стейкхолдерів

Показник	Од.виміру	всього	Джерело фінансування				
			Сім"я	Проект	ОТГ	м/З	Область
План відкриття СМФ	к-ть	51					
Відкритті СМФ	к-ть	3					
В процесі будівництва	к-ть	3					
Кандидати для відкриття	к-ть	45					
Бюджет всього в т.ч.	млн.грн.	55 680	7 968	4 800	12 672	19 200	11 040
будівництво	млн.грн.	14 400	4800				9 600
обладнання	млн.грн.	9 600		4800		3360	1 440
врх	млн.грн.	31 680	3168		12 672	15840	
Розподіл навантаження	%	100%	14%	9%	23%	34%	20%

Пропозиції до джерел фінансування №2

Варіант співфінансування з різних бюджетів

Показник	Од.виміру	всього	Джерело фінансування			
			Проект	ОТГ	м/З	Область
План відкриття СМФ	к-ть	51	6	15	15	15
Відкритті СМФ	к-ть	3	3			
В процесі будівництва	к-ть	3	3			
Кандидати для відкриття	к-ть	45		15	15	15
Бюджет	млн.грн.	47 712,00	4 800	12 672	19 200	11 040
смф	млн.грн.	7 968,00		2656	2656	2656
До фінансування	млн.грн.	55 680,00	4 800	10 016	16 544	8 384

Ефект від реалізації кластеру

новостворені 51 ФОП/СФГ

збудовано 51 СМФ

новостворені СОК

кормоцентр забезпечує кормами мережу СМФ

навчальний центр розпочав роботу

активність у ЗМІ (пресрелізи, круглі столи, публікації, телесюжети та відеоролики, дописи у соцмережах)

зайнятість людей, розвиток ОТГ, молокозаводів

200 робочих місць

1500 корів